TEBLİĞ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

ATIK İŞLEME SEKTÖRÜNE İLİŞKİN MEVCUT EN İYİ TEKNİKLER TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; çevrenin ve insan sağlığının bütüncül olarak korunması için sıfır kirlilik hedefleri doğrultusunda entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımıyla hava, su, toprak, gürültü ve koku kirliliğine neden olan atık yönetimi sektöründen kaynaklı sanayi emisyonlarını ve atık oluşumunu kaynağında önlemek ve azaltmak ile kaynakları verimli kullanmak için sanayide yeşil dönüşüme, döngüsel ekonomiye ve karbonsuzlaşmaya yönelik işletmelerin sanayide yeşil dönüşüm (SYD) belgelendirme sürecine esas Mevcut En İyi Teknikler (MET) ile Mevcut En İyi Teknikler ile ilişkili emisyon seviyelerini (MET-İES) düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğinin EK-1'inin 5.1 inci, 5.2 nci, 5.3 üncü, 5.4 üncü 5.5 inci ve 5.6 ncı maddelerindeki faaliyetleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü, 8 inci ve 11 inci maddeleri, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 103 üncü ve 104 üncü maddeleri ile 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

b) Emisyon: Maddelerin, titreşimin, ısı veya gürültünün işletme veya tesiste yer alan bir veya birden fazla kaynaktan havaya, suya ya da toprağa doğrudan veya dolaylı biçimde bırakılmasını,

c) Emisyon sınır değeri (ESD): Bir emisyonun belirli parametrelerle ifade edilen kütlesinin, belirli zaman dilimi içinde aşılmaması gereken konsantrasyonu ve/veya seviyesini,

ç) Mekanik işleme: Atığın fiziksel özelliklerine göre sınıflandırılması, boyutlandırılması veya ayrıştırılması amacıyla kırma, parçalama, eleme, yoğunlukla ayırma, taşıma gibi işlemleri içeren fiziksel işleme faaliyetlerini,

d) Mevcut En İyi Teknikler (MET): Çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında teknolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği uluslararası kabul görmüş olan ve SYD belgesinin gerekliliklerine temel oluşturan, en etkin, ileri, uygulanabilir ve temiz üretim tekniklerini,

e) Mevcut tesis: Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan tesisi,

f) MET ile ilişkili emisyon seviyesi (MET-İES): Sektörel MET dokümanlarında, belli bir zaman dilimi içerisinde, belirli referans koşulları altında ortalama bir değer olarak ifade edilen, MET veya MET kombinasyonu uygulanarak elde edilen, normal işletme koşullarında erişilen emisyon seviyesi aralığını,

g) MET ile ilişkili çevresel performans seviyesi (MET-İÇPS): Emisyon seviyelerini, tüketim seviyelerini ve diğer seviyeleri (örneğin, azaltma verimliliği) içerebilen mevcut en iyi tekniklerle ilişkili çevresel performans seviyesini,

ğ) Yeni tesis: Mevcut tesis tanımı dışında kalan tesisi,

h) Yönetmelik: 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğini,

ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen diğer teknik terimlerin tanımları EK-1'de yer alır.

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Genel MET, Sektörel MET ve MET-İES'ler

MADDE 5- (1) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik genel hususlar EK-1'de yer alır.

(2) Bu Tebliğde yer alan Genel MET ve Sektörel MET birlikte uygulanır.

MET uyum durumu puanlaması ve çevresel performans skoru

MADDE 6- (1) MET'in uyum durumu Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanan puanlama tablosu ile hesaplanarak SYD belge kategorisi belirlenir.

(2) Tesislerin çapraz medya etkisi gözetilerek, çevresel performans skorlarının algoritması (toksisite, küresel ısınma, asidifikasyon, ötrofikasyon, ozon tabakasının inceltilmesi, fotokimyasal ozon oluşturma potansiyeli, karbon ayakizi, enerji verimliliği, su verimliliği, atıktan türetilmiş yakıt üretimi, enerji geri kazanımı, solvent rejenerasyonu gibi) Bakanlıkça resmî internet sitesinde yayımlanır.

Genel MET

MADDE 7- (1) Genel MET aşağıdaki hususları içerir:

a) Çevre yönetim sistemi.

b) Enerji verimliliği.

c) Malzeme, depolama, ambalaj ve sevk.

ç) Genel birincil teknikler.

d) Suya emisyonlar.

e) Atık.

f) Gürültü.

Atık işleme sektörü için MET

MADDE 8- (1) Atık işleme sektörü tesislerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atıkların azaltılması için belirlenen Sektörel MET, EK-2'de yer alır. Söz konusu Sektörel MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Koku emisyonları.

b) Havaya yayılan emisyonlar.

c) Gaz yakma.

ç) Suya emisyonlar.

d) Malzeme verimliliği.

e) Ambalajın yeniden kullanımı.

f) VFC'ler ve/veya VHC'ler içeren AEEE işlemi.

g) Patlama.

ğ) Cıva içeren AEEE mekanik işlemi.

h) Atıkların biyolojik işlenmesi.

ı) Koku.

i) Atıkların aerobik işlenmesi.

j) Atıkların anaerobik işlenmesi.

k) Atıkların mekanik biyolojik işlenmesi (MBT).

l) Atıkların ve fiziko-kimyasal işlenmesi.

m) Kullanılmış çözücülerin rejenerasyonu.

n) Kullanılmış aktif karbonun ısıl arıtımı, atık katalizörlere ve kontamine toprağa ilişkin.

o) Kontamine toprağın suyla yıkanması.

ö) PCB içeren teçhizatın arındırılması.

p) Sıvı atıkların işlenmesi.

Atık yakma sektörü için sektörel MET

MADDE 9- (1) Atık yakma sektörü tesislerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atıkların azaltılması için belirlenen Sektörel MET EK-3'te yer alır. Söz konusu Sektörel MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Genel MET.

b) Cüruf ve taban külü işlemesi.

c) Toz, metal ve metalsi emisyonlar.

ç) HCl, HF ve SO_2 emisyonları.

d) NOx, N_2O, CO ve NH_3 emisyonları.

e) Organik bileşik emisyonları.

f) Cıva emisyonları.

g) Malzeme verimliliği.

İlişkili diğer dokümanlar

MADDE 10- (1) Bu Tebliğ kapsamına giren tesislerin sanayide yeşil dönüşüm belgelendirme sürecinde ilave değerlendirme gerekmesi halinde aşağıdaki rehber dokümanlardan da yararlanılabilir:

a) Depolamadan kaynaklanan emisyonlar rehber doküman.

b) Enerji verimliliği rehber doküman.

c) Ekonomi ve çapraz medya etkisi rehber doküman.

ç) İzlemenin genel ilkeleri rehber doküman.

d) Çimento, kireç ve magnezyum oksit üretimi.
e) Kimya sektöründe genel atık su ve atık gaz arıtma/yönetim sistemleri.
f) Yoğun kümes hayvanları veya domuz yetiştiriciliği.
g) Tasnif edilmiş materyallerin geri kazanımı su verimliliği rehber dokümanı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ, Endüstriyel ve Hayvancılık Emisyonlarına İlişkin 15/7/2024 tarihli ve 2024/1785 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ile değiştirilen Endüstriyel Emisyonlara İlişkin 24/11/2010 tarihli ve 2010/75/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Komisyonu Ortak Araştırmalar Merkezi (JRC) tarafından yayımlanan Mevcut En İyi Teknikler Referans Dokümanları ve Sonuç Dokümanlarına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ 1/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.